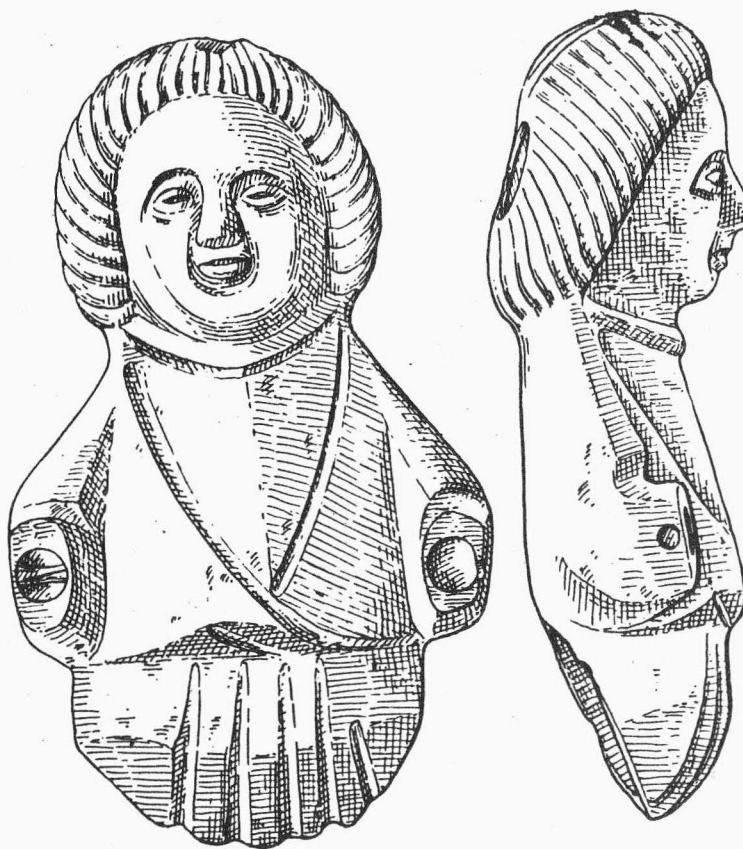

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

BRNO 1989

Armen in der Mehrzahl der feststellbaren Fälle längs des Körpers. Im Grab einer alten Frau fand man 4 bronzenen Schließfingerringe aus dünnem Draht im Durchmesser von 15, 16 und 18 mm. Im Grab eines älteren Kindes lag ein Töpfchen, ein bronzer Fingerring, ein eisernes Messer, ein Feuerstahl und ein Feuerstein.

Die Gräber sind eine Fortsetzung des Gräberfeldes, auf welchem 20 Gräber im Jahre 1975 untersucht worden waren / Dohnal 1977/. Damals waren sie durch Denarc in die 2. Hälfte des 11. Jahrhunderts datiert. Die Gräber aus dem Jahr 1986 kann man wahrscheinlich in die erste Hälfte des 11. Jahrhunderts datieren.

ZJIŠTĚNÍ V AREÁLU SLOVANSKÉHO HRADISKA U RAJHRADU /okr. Brno - venkov/

Ludvík Belcredi, Okresní muzeum Brno-venkov Předklášteří u Tišnova - Josef Ungér,
AÚ ČSAV Brno

Dne 25. 7. 1986 si povšimnul student gymnázia M. Kubeš z Rajhradic, že východně od kněžiště klášterního kostela v Rajhradě byla ve směru SSZ - JJV vyhloubena rýha široká 1 m a hluboká 1,5 m. Přestože rýha byla již částečně zasypána, zjistil, že porušila hroby a kulturní vrstvy. Dne 29. 7. 1986 byla situace prohlédnuta a následně nálezů porušených hrobů fixováno. Dne 1. 11. 1986 došlo k prozkoumání zbytků porušených hrobů. Při výzkumu se zjistilo, že pod vrstvou stavební suti, jdoucí do hloubky až 0,4 m, se nachází žlutohnědá vrstva s ojedinělými úlomky cihel, která zasahuje až do hloubky 0,9 m. Pod ní je černá vrstva se štěrkem, přecházející v hnědočernou vrstvu, v níž byly uloženy dva hroby. Z hrobu 1 byla zničena větší část a neporušena se dochovala jen lebka a pravá ruka. Kostra spočívala naznak v hloubce 1,3 m s pravou rukou podél těla a byla orientována ve směru Z - V. Z hrobu 2 se dochovala lebka a některé další kosti. Kostra spočívala naznak v hloubce 1,3 m, byla obložena lomovými kameny a orientována ve směru Z - V. Při vybírání kostí se v zásypu hrobu nalezl zlomek mladohradištní keramiky.

Přibližně naproti barokní klášterní knihovny byla výkopem v hloubce 1,0 - 1,1 m narušena vrstva, sestávající z úlomků pískovce, vápence a malty o mocnosti 0,15 - 0,1 m. V nadloží vrstvy nebyly zjištěny žádné nálezy, ale v podloží se nachází kulturní vrstva s úlomky středohradištní keramiky, zvířecími kostmi a uhlíky.

Při pokračování výkopu do areálu hospodářských budov /kravín/ byly narušeny dva zahľoubené objekty o délce 5 a 5,5 m. V jednom z nich byla zjištěna vrstva propálené mazanice, patrně zbytek otopného zařízení. Bez nálezů.

Feststellung im Areal des slawischen Burgwalles bei Rajhrad / Bez. Brno-město/ : Beim Aushub einer Rinne hat man Gräber gestört, von denen eines das Bruchstück jungburgwallzeitlicher Keramik enthielt. Ferner wurde eine Schicht mit Fragmenten von Bruchstein und Mörtel sowie zwei eingetiefte fundlose Objekte festgestellt:

POVRCHOVÝ PRŮZKUM U KOSTELA SV. BARTOLOMĚJE V JEVIČKU /okr. Svitavy/

Rudolf Procházká, AÚ ČSAV Brno
/Obr. 26/

V jádru gotický kostelík sv. Bartoloměje s hřbitovem leží při úpatí zalesněného hřebence 1500 m severozápadně Jevička. 160 m jižněji pramení drobná vodoteč, která napájí nádrž na okraji města. Na okolních polích /trať "Kostelíček" či "U staré kašny"/ konstatoval již J. Mackerle přítomnost mladohradištní osídlení /1947, 2/; Sběrem v dubnu r. 1986 byla ověřena přítomnost mlado- a pozdněhradištní keramiky, soustředěné na ploše asi 1 ha východně a jižně kostela. Plocha sídlitě na velmi mírném jižním svahu se výrazně odlišovala tmavším zbarvením; Sběrem bylo získáno několik desítek zlomků okrajů, zdobených výdutí a den hrncovitých a zásolnicových nádob. V surovině téměř všech se vyskytovala tuha. Okraje byly výlučně vzhůru vytažené, a to jednak starobylejší s lištou bez vnější výzdoby, jednak i vysoké římsovité s rytým dekorem. Osadu lze klást rámcově do 11./12. - pol. 13. století, předcházelo tedy založení města Jevička patrně v padesátých letech 13. století.

Ojedinělý zlomek hrdla nádoby lze snad klást do doby římské.

Literatura:

Mackerle, J. 1947: Pravěk Malé Hané. Rkp. v archivu AÚ ČSAV v Brně.

Oberflächenuntersuchung bei der Kirche des Hl. Bartholomäus bei Jevíčko / Bez. Svitavy /. Die im Grunde gotische Kirche des Hl. Bartholomäus mit Friedhof liegt am Fusse des bewaldeten Kamms 1500 m nordöstlich von Jevíčko. Schon früher stellte hier J. Mackerle die Anwesenheit einer jungburgwallzeitlichen Besiedlung fest / 1947, 2 /. Bei der Geländebegehung im April d. J. wurde eine Konzentration an Keramikfunden aus dem 12. - Mitte des 13. Jahrhunderts auf einer Fläche von ca. 1 ha in der Umgebung der Kirche beglaubigt. Einen vereinzelten Bruchstück eines Gefäßhalses kann man vielleicht in die römische Kaiserzeit legen.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM V HRADCI NÁD MORAVICÍ /okr. Opava/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno.

Koncem roku 1986 proběhla další fáze záchranného archeologického výzkumu v prostoru zámku v Hradci nad Moravicí. Výkopové práce se soustředily do míst před průčelím tzv. Bílého zámku, a to především v souvislosti s možností využití mechanizace.

Doposud zjištěně zde šíře 2,5 m, budované z relativně pečlivě opracovaného lomového kamene spojovaného kvalitní maltou, nevytváří uzavřený prostor. Zdivo se dvakrát pravoúhle lomí a jeho základová spára, v souvislosti se sklonem původního skalnatého terénu, dosahuje hloubky až 4,4 m od dnešní úrovně s tím, že jeho koruna je v hloubce 70 cm pod novodobou navážkou. Zde je místo "zasazena" do nejstaršího kulturního souvrství v této části ostrožny s materiélem 11./12. - 1/2 13. století ve čtyřech stratigraficky a celkem i chronologicky poměrně dobře odlišitelných vrstvách. Mimo keramiku zde byla ve větším množství získána i zuhelnatělá zrnka pšenice obecné.

Zjištěné zdivo lze pokládat za součást nejstaršího kamenného hradu, vzniklého nejspíše na základě dosavadních poznatků kolem poloviny 13. století.

Rettungsgrabung in Hradec nad Moravicí / Bez. Opava /. Die Rettungsgrabung verlief im Raum vor dem Portal des sog. Weissen Schlosses. Sie erfassste die ältesten Kulturschichten in diesem Teil der Spurenlage, mit keramischem Material aus dem 11./12. - Mitte des 13. Jahrhunderts. Das festgestellte Gemäuer kann man als Bestandteil der ältesten steinernen Burg, offensichtlich um die Mitte des 13. Jahrhunderts entstanden, betrachten.

ZÁCHRANNÝ ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM V OPAVĚ - KATEŘINKÁCH /okr. Opava/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Při výstavbě kanalizační sítě pro nové sídliště v Opavě - Kateřinkách, v trati Na pastvisku, byla porušena i pravoúhlá polozemnice, zahloubená cca 35' - 40 cm do rostlého terénu.

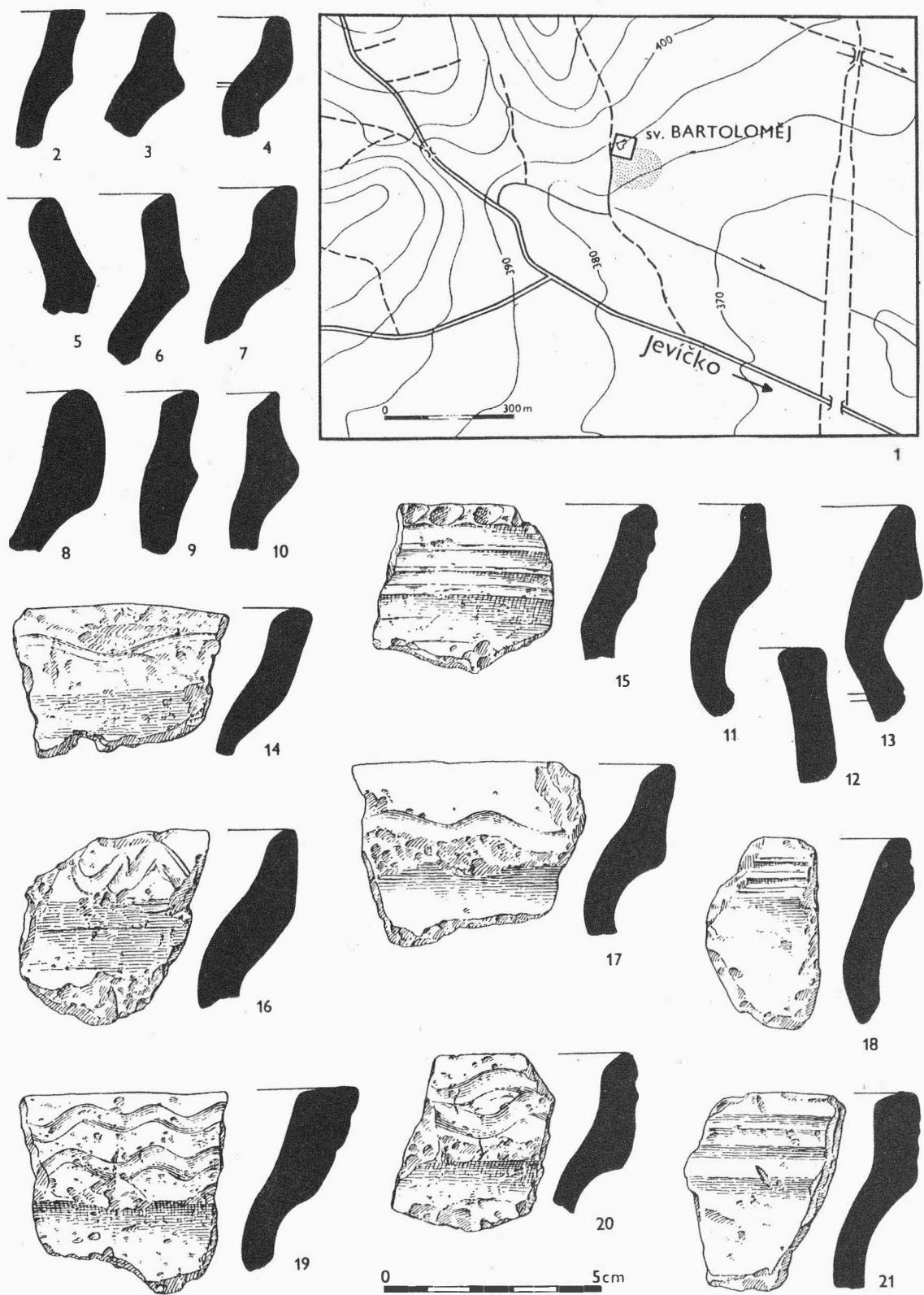
Byla opatřena kůlovými jamkami v rozích a v polovině délky stěn, z čehož lze, a to i vzhledem k šířce výkopové rýhy usuzovat, že její původní tvar byl víceméně čtvercový, rozměrů 4 x 4 m. Po obvodě, z vnitřní strany, probíhal poměrně mělký žlab šíře cca 30 cm. Otopené zařízení nebylo zjištěno, materiál lze vročit do přelomu 13. a 14. století, resp. do závěru 13. století.

Archäologische Rettungsgrabung in Opava - Kateřinky / Bez. Opava /: In Opava - Kateřinky wurde eine rechteckige Halberdhütte / 4 x 4 m / gestört, durch das archäologische Material in die Ende des 13. und 14. Jahrhunderts, respektive in das Ende des 13. Jahrhunderts datiert.

TIŠNOV II. - PŘEDKLÁŠTEŘÍ /Bez. Brno-venkov/

Ludvík Belcredi, OM Brno-venkov

Auf dem Berg Čepička, oberhalb des Klosters Porta coeli wurde in den Jahren 1983 - 1986 vom Bezirksmuseum Brno-venkov ein Hausberg untersucht. Der Gipfel des Berges im Ausmass

Obr. 26.

Jevíčko /okr. Svitavy/. Mladohradištní sídliště u kostela sv. Bartoloměje. - Jungburgwallzeitliche Siedlung bei der St. Bartholomäus-Kirche.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sadů Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík

Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger

Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby : A. Krechlerová

Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.

Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské
základny pracovišť ČSAV v Brně

Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332

Vydáno jako rukopis : 450 kusů - neprodejné